

SENIORDAGHØJSKOLEN forår 2020

Tirsdag/torsdag

v./Susanne Bøjstrup, sb@fo-aarhus.dk

Tema: Rundt om USA

2020 er valgår i USA – der skal vælges præsident for de næste 4 år. Hvordan ser USA ud efter en periode med en af de mest opsigtsvækkende præsidenter i nyere tid ved roret? Som optakt til det kommende, amerikanske valg kigger vi på det store land ud fra en række forskellige vinkler og aktuelle strømninger - politisk, samfundsmæssigt, historisk og kulturelt.

I fbm. forårets udflugt vil der være en egenbetaling. Deltagelse er naturligvis frivillig.

Forbehold for programændringer.

20.12.2019

	Kl. 10.30- 12.00	Kl. 12.30-14.00
Tirsdag 7/1	Velkomst, præsentation af forårets program og af deltagerne	Flex 1 Planlægning af fleksibelt tilrettelagt undervisning
Torsdag 9/1	Jens Winther , tidl. byrådsmedlem i Århus, cand.mag. i samfundsfag og psykologi <i>Brændpunkt</i> Jens Winther behandler aktuelle, politiske spørgsmål og lægger op til debat	Anne Valbjørn , litteraturhistoriker <i>Finsk litteratur og kunst</i> Vi kender alle de finske Mumitrolde, og finnerne har været kendt for at skrive vidunderlige, mærkelige, tungsindige, men også ironiske og humoristiske bøger, fyldt med skæve karakterer. Som Filifjonken og Mumrikken i Mumitroldene. En anden tendens har været, at finnerne ofte i deres litteratur har haft brug for at fortælle en historie om national og sproglig undertrykkelse og indbyrdes ufred i landet. Der har været brug for diverse forhandlinger om finsk identitet, typisk inden for emnefeltet som naturen (det oprindelige Finland), det at være finsk vs det at være svensk, og kønsroller (køn, krop og identitet). Vi skal se nærmere på Tove Jansson: 'Sommerbogen' (1972) og Kiell Westö: 'Luftspejling 38' (2014)
Tirsdag 14/1	Inga Kofoed Andersen , geolog, rejseleder <i>USA intro: En geografisk rejse fra Rocky Mountains til Manhattan (tema)</i> Inga Kofoed giver et overblik over USA's geografi og geologi, hvor bl.a. de naturgivne placeringer af svinebæltet, byerne og NASA's rumfartscenter præsenteres	Helle Gram Schønherr <i>Ib Spang Olsen</i> Ib Spang Olsen er kendt af de fleste danskere. Som aktiv kunstner og illustratør fra midt-fyrrene til hans død i 2012 har han illustreret over 300 værker og skrevet ca. 30 bøger. Især hans samarbejde med Halfdan Rasmussen om børnebøger lyser stadig som generationers

		<p>arvegods. Foredraget vil primært omhandle Ib Spang Olsens samarbejde med forfattere til voksenlitteratur: Frank Jæger, Martin A. Hansen, Søren Ulrik Thomsen, Ebbe Reich Kløvedal og Halfdan Rasmussen.</p>
<p>Torsdag 16/1</p>	<p>Kl. 10 på Dokk1 DR's Vejrstudie på Dokk1 (afventer endelig bekræftelse)</p> <p>Vi får en kort introduktion til DR's Vejrstudie på Dokk1. Præsentationen varer ca. ½ time.</p> <p>Derefter tid til at spise madpakke på Dokk1, før vi fortsætter til DR Aarhus, Olof Palmes Allé 10, 8200 Århus N. Der er direkte Letbane-forbindelse fra Dokk1 til Nehrus Allé ud for DR Aarhus.</p>	<p>Kl. 12.15 Rundvisning på DR Aarhus, Olof Palmes Allé 10, 8200 Aarhus N (Letbanestop: Nehrus Allé)</p> <p>Vi mødes i receptionen på DR Aarhus, Olof Palmes Allé 10 <u>senest kl. 12.15</u>. Rundvisning kl. 12.30 til ca. kl. 14</p> <p>DR Aarhus er DR's næststørste mediehus med ca. 350 medarbejdere. De står for produktionen af nogle af DR's mest sete og lyttede tv- og radioprogrammer, som fx Hammerslag, Nak og Æd samt Den Store Bagedyst. På rundvisningen kommer vi bl.a. forbi DR Østjylland, der dagligt producerer regionale og landsdækkende nyheder, sporten, studierne, hvor nogle af programmerne optages, rekvisitten, værkstedet, garagen og redigeringsrummene.</p>
<p>Tirsdag 21/1</p>	<p>Flex 2</p>	<p>Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabshistorie, Aarhus Universitet <i>Kampen om Arktis: Geopolitik, selvstændighed og natur (tema)</i> Arktis er en international kampplads, hvor store og små magter strides om indflydelse, ressourcer og naturbeskyttelse. I foredraget fortæller jeg Arktis' lange historie fra Nordboernes indtog af Grønland og frem til Donald Trumps tilbud om at købe Grønland. Foredraget har fokus på aktuelle udfordringer og arven fra Den Kolde Krig.</p>
<p>Torsdag 23/1</p>	<p>Ole Lauridsen, sprogforsker, lektor emeritus <i>Sproget i Matador – og i dag</i> Nationalklenodiet 'Matador' er blevet gennemanalyseret fra mange forskellige synsvinkler: iscenesættelse, regi, rollerne, skuespillerpræstationerne, historien og skæbnerne. Men sproget er ikke blevet behandlet særligt indgående. Ganske vist findes på nettet lange lister med sjove udtryk og vendinger fra serien, men mere er det ikke rigtigt blevet til. Oplægget vil gå i dybden med sproget og se på, hvad man kan sige om Matador-sproget godt 3</p>	<p>De Grå Klimaambassadører - Annegrethe Jørgensen og Bente Kloppenborg <i>To klimatosser stiller op – eller 'Hvis vi ikke skifter retning, ender vi dér, hvor vi er på vej hen' (kinesisk ordsprog)</i> Det skal handle om klima – som så meget gør for tiden. Aviserne er fulde af nyheder om skræmmende rapporter. Men hvad kan vi hver især stille op? Og hvad sker der med fremtiden og vores samfund? Vi vil sammen tage jer på en rundtur, der starter med naturkatastrofer og tipping points, regeringens 70% udspil, og hvorfor det</p>

	<p>generationer efter den tid, serien foregår i. Betyder sproget noget for persontegningen? Afspejler sproget tiden og dens mennesker? Er der særligt påfaldende ord og vendinger? Kan den unge generation af i dag (og vi andre) tage ved lære af sproget i serien – tage vores eget sprog op til revision?</p>	<p>måske slet ikke rækker, hvis vi skal under 2, 3 eller 4 graders temperaturstigninger. Og hvem er egentlig det 'vi', der skal gøre noget? Er det dig, mig og fællesskabet, eller ligger ansvaret velplaceret hos politikerne? Klimakrisen kommer til at kræve ændringer af vaner og livsmønstre. Og sammen med jer vil vi gerne diskutere, om det kunne gøres på en måde, så vi udvikler et bedre samfund med større sammenhæng og en følelse af fællesskab? Hvis tiden tillader det, vil vi slutte af med at snakke om, hvad vi hver især kan gøre – og måske måle vores individuelle CO2-forbrug</p>
<p>Tirsdag 28/1</p>	<p>Christian Axboe Nielsen, historiker, Aarhus Universitet <i>USA's historie – det 20. århundrede</i> Få et bredt overblik over USA's historie fra 1918 til 1990, med fokus på økonomisk udvikling, prominente præsidenter, indvandring og kampen for borgerrettigheder. Desuden præsenteres de store træk i amerikansk udenrigspolitik.</p>	<p>Flex 3 Vagn Martinussen <i>Dansk politimand i international tjeneste (Hebron og African Union)</i> (Lis Slotsdal)</p>
<p>Torsdag 30/1</p>	<p>Vi mødes kl. 11.15 på Irma Pedersens Gade 222, 8000 Aarhus C (Århus Ø) (bus nr. 23)</p> <p>Kl. 11.30 Teatret Gruppe 38 <i>'Tænk, hvis man havde en rejsegrammofon...'</i> (Tilmelding til Susanne nødvendig)</p> <p>Den Reumert-prisvindende forestilling, <i>'Tænk, hvis man havde en rejsegrammofon...'</i> er en kærlig hilsen til Karen Blixen og <i>'Babettes Gæstebud'</i>. Stykket vandt i 2019 en Reumert i kategorien Årets Særforestilling. Instruktør: Hans Rønne. Dramatiker: Bodil Alling. Medvirkende: Connie Tronbjerg, Peter Seligmann, Bodil Alling.</p> <p>Efter forestillingen er der eftersnak med en af skuespillerne, hvor vi hører mere om tankerne bag teaterstykket, og vi får en lille rundvisning i det nybyggede og nyindviede teaterhus på Århus Ø. Forestilling, eftersnak og rundvisning varer til ca. kl. 13.30.</p> <p>Der er mulighed for at spise sin medbragte madpakke efter rundvisning. Kaffe og kage kan købes i teatercaféen.</p>	
<p>Tirsdag 4/2</p>	<p>Jette Skive, rådmand for Sundhed og Omsorg, Aarhus Kommune <i>Aktuel seniorpolitik i Aarhus Kommune</i> Her, midt i mellem to kommunalvalgperioder, vil Jette Skive opdatere os på Byrådets og Aarhus Kommunes aktuelle planer og politik på seniorområdet. Der vil være rig mulighed for at komme i dialog med Jette Skive, så mød</p>	<p>Flex 4 <i>Hjertestarter</i> (Ketty Bjerg)</p>

	gerne op med mange gode spørgsmål.	
Torsdag 6/2	<p>Steen Ivan Hansen, cand.mag. i historie, foredragsholder <i>Genforeningen</i></p> <p>I år er det 100 år siden, Sønderjylland blev genforenet med Danmark. Denne historiske begivenhed havde sin forklaring i første verdenskrig, hvor det tyske nederlag banede vejen for at lægge grænsen efter befolkningens nationale sindelag. Helt enkelt var det dog ikke, bl.a. blev spørgsmålet om Flensborgs tilhørsforhold et stridens æble, som førte til den såkaldte påskekrise. Dog blev genforeningen en stor, national fest, hvor kongen red over grænsen på en hvid hest, som Jomfru Fanny fra Aabenraa havde forudset det.</p>	<p>Lissi Bagge, rejseleder <i>Indien: fra nord til syd, fra fortid til nutid</i> <i>Rejseforedrag</i></p> <p>Fortællingen om Indien er fortællingen om et enormt subkontinent, der gennem tiderne blev invaderet af mange forskellige magthavere. Derfor er Indien i dag beriget af diverse folkeslag, trosretninger, arkitektur, madtraditioner, levevis, fattigdom og rigdomme. Indien er kontrasternes land – både hvad angår natur og kultur. Kom og hør – og se – om Indiens spændende historie og levevis fra før til nu.</p>
Tirsdag 11/2	Vinterferie	
Torsdag 13/2	Vinterferie	
Tirsdag 18/2	Flex 5	Flex 6
Torsdag 20/2	Endnu ikke programsat	Flex 7
Tirsdag 25/2	<p>Anne Mørk, cand.mag. i Amerikanske Studier <i>Medier og pressefrihed under USA's første reality-tv præsident (tema)</i></p> <p>I dette foredrag kommer vi ind på pressens rolle i det amerikanske demokrati, det amerikanske mediemiljø generelt og hvordan disse er kommet under angreb fra præsident Trump personligt. Samtidig redegøres for <i>fake news</i>-fænomenet og hvordan Trumps angreb på fakta, presse og videnskab kan forbindes til større trends i det amerikanske samfund.</p>	<p>Hans Joachim Offenberg, seniorforsker, Aarhus Universitet <i>Tænkepause: 'Myrer'</i></p> <p>Med udgangspunkt i bogen 'Myrer', som er en del af Aarhus Universitetsforlags serie, Tænkepauser, vil Hans Joachim Offenber fortælle om myrernes forunderlige levevis og organisering i samfund med dronninger, slaver og kannibalisme. Myrerne har tilmed 'opfundet' telekommunikation, landbrugsdrift og aktive solfangere. Og myrerne har tilpasset sig ekstreme forhold – fx i kolonier under havet og i områder med permafrost. Hør også om forskernes nyeste succes med at bruge myrer i skadedyrsbekæmpelse og derved erstatte sprøjtemidler, så fx appelsin- og mangoplantager kan drives økologisk.</p>
Torsdag 27/2	<p>Inga Kofoed Andersen, geolog og rejseleder <i>Aloha fra Hawaii (tema)</i></p> <p>7.000 km fra land ligger vulkanøerne Hawaii. Inga Kofoed fortæller om polynesernes højtudviklede navigation, der bragte de</p>	<p>Jens Winther, tidl. byrådsmedlem i Århus, cand.mag. i samfundsfag og psykologi <i>Brændpunkt</i></p> <p>Jens Winther behandler aktuelle, politiske spørgsmål og lægger op til debat</p>

	<p>første indbyggere til øerne. Og de amerikanske militærbaser, der sammen med turismen giver velstand. Det er også fortællingen om interessemodsætninger, udfordret kultur samt dyr og planter, der ikke findes andre steder på jorden.</p>	
<p>Tirsdag 3/3</p>	<p><i>Danmark og Silicon Valley</i> (afventer bekræftelse)</p>	<p>Kevin Kuhlmann Clausen, biolog, Aarhus Universitet <i>Fugletrækkets gåder</i> Fugletræk har altid fascineret mennesker, og er til stadighed genstand for stor betagelse og forundring. Folkelig og videnskabelig nysgerrighed har gennem tiden resulteret i mere detaljeret viden om fuglenes træk, men i lige så høj grad medført nye spørgsmål om stadig uløste gåder. Vi ser nærmere på, hvor fuglene flyver hen, hvorfor de trækker, hvordan de finder vej – og hvordan vi kan følge dem.</p>
<p>Torsdag 5/3</p>	<p>Kl. 10.30: Vaskeriet, Louisevej 4, Brabrand (bus 12, 11 og 4A) <i>Besøg hos Vaskeriet – en øvebane for udviklingshæmmede</i> Som en udløber af Vaskeriets foredrag på højskolen i efteråret 2019 er vi blevet inviteret på besøg i selve Vaskeriet på Louisevej 4 i Brabrand, så vi kan hilse på alle ansatte, se Vaskeriet og deres lokaler samt høre om, hvordan Vaskeriet fungerer i praksis for ansatte, kunder og de besøgende fra lokalområdet. Vi medbringer kage.</p>	<p>Flex 8</p>
<p>Tirsdag 10/3</p>	<p>Anne Valbjørn, litteraturhistoriker <i>Danmarks populæreste kunstner: Poul Anker Bech. Myte, tid og skæbne</i> Vi kender Poul Anker Bechs drømmende motiver: marken, skoven, stranden og nok frem for alt, skyerne, den der helt genkendelige Poul Anker Bech-himmel. Et sted mellem realisme og surrealisme finder vi trivielle hverdagsgenstande sat ind i gådefuld natur, evighed og forgængelighed flettes sammen, humor og alvor. Poul Anker Bech udgik fra den vendsysselske muld og skulle sidenhen komme til at betage publikum i en sådan grad, at han nogle år før sin død blev udpeget som Danmarks populæreste kunstner. Udtrykker billederne noget særligt dansk? Noget særligt nordisk?</p>	<p>Flex 9</p>

	<p>Vi ser bl.a. på inspiration fra romantikken, men også fra store kunstnere som Hammershøi og Ring. Endelig skal han også ses i relation til den skønne litteratur, primært Johannes V. Jensen.</p>	
<p>Torsdag 12/3</p>	<p>Heidi Bisgaard Jondahl, sanger, arrangør, korleder <i>Gospel – sangene og historien (tema)</i> Gospel er for mange lig med glæde, korsang og et fællesskab omkring musikken. En genkendelse af kendte melodier som 'Oh happy day' og 'This little light of mine'. Men gospel rummer også en lang historie og har som musikstilart sin oprindelse i <i>negrospirituels</i>, som blev til under slaveriet i 1800-tallet i de amerikanske sydstater. Vi dykker ned i historien samt synger eksempler på gospelsangene, som efter flere hundrede år stadig er populære og lever i dag rundt omkring i kor i hele verden.</p>	<p>Niels Bjerre-Poulsen, lektor, Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet <i>Det amerikanske demokrati under pres: Præsident Trump og det kommende valg (tema)</i> Politisk er USA et særdeles splittet land, og præsident Trump er blevet en katalysator for denne splittelse. Nogle gange kan man nærmest få indtryk af, at amerikanerne – også i deres syn på ham – lever i to paralleluniverser. Spørger man indbyggerne i den største af disse, befinder nationen sig, trods en god økonomi, i en sine mørkeste perioder nogensinde, og et genvalg af Donald Trump til præsidentposten vil gøre uoprettelig skade på det amerikanske demokrati og på USA's rolle i verden. For denne del af den amerikanske befolkning er valget i november 2020 derfor intet mindre end en skæbnestund. I sit foredrag kortlægger Niels Bjerre-Poulsen de politiske strømninger i USA og det valg, amerikanerne kommer til at stå over for i november måned 2020.</p>
<p>Tirsdag 17/3</p>	<p>Anne Hjernøe, journalist, forfatter, kok og tv-vært <i>Bag om 'Anne og Anders'- også i USA (tema)</i> Anne Hjernøe vil tage os med bag om tv-udsendelserne 'Anne og Anders' og fortælle, hvordan de fik idéen til programrækken samt give et indblik i, hvordan tv-optagelserne foregår. Der vil også blive vist klip fra serien og fortalt historier fra produktionen, med særligt fokus på 'Anne og Anders i USA'. Efter ca. en times oplæg inviterer Anne til spørgerunde. Så stil endelig med mange spørgsmål.</p>	<p>Flex 10</p>
<p>Torsdag 19/3</p>	<p>Güde Marie Kugler m.fl., studerende <i>Elevambassadørerne - Grænseforeningen</i> I anledning af 100-året for Genforeningen i Sønderjylland vil et par repræsentanter fra Elevambassadørerne - et korps af gymnasieelever/studerende fra det danske og tyske mindretal i grænselandet – tage</p>	<p>Gitte Nielsen, cand.mag. i Amerikanske Studier <i>USA og race: Værd at vide før valget i 2020 (tema)</i> Vil man forstå USA, må man først forstå landets forhold til race. I dette foredrag ser vi på forholdet i et historisk perspektiv og</p>

	<p>udgangspunkt i deres egne, personlige historier og fortælle om det at vokse op i et mindretal og være ungt menneske i grænselandet i dag. Elevambassadørerne vil gennem det personlige møde gerne være med til at sætte fortid og nutid i perspektiv og komme i dialog om emner som identitet, kulturmøde, historie, demokrati, fordomme, mindretal m.m.</p>	<p>trækker tråde op til i dag med Barack Obama, Black Lives Matter, Donald Trump og præsidentvalget i 2020.</p>
<p>Tirsdag 24/3</p>	<p>Palle Vinther, litteraturhistoriker <i>Synssansen</i> Grækerne nedvurderede synssansen, fordi de mente, den var en upålidelig kilde til at forstå verden. 'Det sete afhænger af øjnene, der ser', siger vi jo også i dag, og det er et nutidigt udtryk for nøjagtig den samme skepsis, som den græske filosof Platon formulerede ca. 500 år før vor tidsregning. Vi følger synet op gennem tiderne og ser på nogle af de konsekvenser, nedvurderingen af synssansen fik, fra Middelalderens billedforbud til Muhamedkrise. Og også den moderne selfie-kulturs helt anderledes mening om synssansen: '<i>Pics or it didn't happen!</i>', siger de unge på nutidens billedbårne, digitale platforme til hinanden: Send et billede, ellers tror vi ikke på det.</p>	<p>Anders Kolt Rasmussen, kunsthistoriker <i>Den amerikanske kunsthistorie (tema)</i> Tag med på en rejse gennem den amerikanske kunsthistorie. Modsat den europæiske kunsthistorie har den amerikanske en langt mere komprimeret tidshorisont. Udvalgte hovedværker fra den amerikanske kunsthistorie vil blive analyseret og fortolket ud fra en nutidig kontekst.</p>
<p>Torsdag 26/3</p>	<p>Udflugt m Inga Kofoed Andersen, geolog og rejseleder <i>Next stop Rebild (tema)</i> Forårets udflugt går til det amerikanske mødested, Rebild Bakker, som byder på lyngdækket hede, kildevæld og flotte udsigter. Med bring varmt tøj, fornuftigt fodtøj og eventyrlyst. Info om program, pris og tilmelding følger</p>	<p>Udflugt m Inga Kofoed Andersen <i>Next stop Rebild (tema)</i></p>
<p>Tirsdag 31/3</p>	<p>Anne Valbjørn, litteraturhistoriker <i>Hemingways liv og skæbne. Det sene mesterværk, 'Den gamle mand og havet' (tema)</i> Den lille roman, 'Den gamle mand og havet', indtager en helt særlig plads i Ernest Hemingways forfatterskab. Den er helt enkel og kolossal dyb på én og samme gang. Den har et klart og dragende sprog, og samtidig åbner den op for mere symbolske og eksistentielle dimensioner. Vi dykker ned i denne lille perle, der rummer portrættet af</p>	<p>Niels Højberg, stadsdirektør, Aarhus Kommune <i>Aarhus - fra stor by til storby</i> Aarhus er en by under voldsom forandring. Midtbyen, havnen og forstæderne ændrer sig markant i bygning og befolkning. Stadsdirektøren for Aarhus Kommune vil fortælle om udfordringerne ved at blive en egentlig storby.</p>

	en ældre fisker, skildringen af hans venskab med en dreng, hans kamp for at få føde på bordet, men også komme overens med livets evige vilkår: at det skal ende. Bogen åbner også op for en gennemgang af Hemingways eget liv og skæbne.	
Torsdag 2/4	Flex 11	Jens Winther , tidl. byrådsmedlem i Århus, cand.mag. i samfundsfag og psykologi <i>Brændpunkt – USA / International politik (tema)</i> Jens Winther behandler aktuelle, politiske spørgsmål og lægger op til debat.
Tirsdag 7/4	Påskeferie	
Torsdag 9/4	Påskeferie	
Tirsdag 14/4	Line Flugt Juhl, Stine Winther Johansen, Ciliane Stubkjær , idémagere bag og producenter af prisvindende tv-dokumentar <i>Hemmeligheden bag DR3 succes: 'Limbo – når sabbatår er fucked'</i> Du er endelig blevet student, du skal have et sabbatår, du skal finde dig selv, og du er fuldstændig fri. Vi er unge i et samfund, hvor vi har alle muligheder. Alligevel kender de fleste unge til følelsen af tomhed og ensomhed, når det virkelige liv banker på efter gymnasiet. De første identitetskriser og eksistentielle spørgsmål melder sig: Hvad skal jeg med mit liv, og hvem er jeg overhovedet, når jeg ikke går i skole? For 3 år siden begyndte vi at filme hinandens sabbatår. Vi var veninder fra gymnasiet og havde været studenter i et halvt år. Virkeligheden havde ramt os som en knytnæve. Det blev til en dokumentarserie, som skildrer vores ungdomsliv over to år, helt tæt på og uden filter. Vi vandt DR's Talentpris 2018, og i 2019 fik vores serie premiere på DR3. Uden nogen uddannelse inden for film skabte vi en tv-succes, så hvad er hemmeligheden bag? Vi glæder os til at invitere jer med om bag vores arbejde.	Evaluering
Torsdag 16/4	Flex 12 + 13 Afslutning	